

శృంగారశ్రీకంఠము

పేరవోలు రామబ్రహ్మం

ప్రతులు 1000
ప్రథమ ముద్రణ 1981 డిసెంబరు

ప్రాప్తి స్థానము
తెనుగు విభాగము
నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయము
నాగార్జుననగర్ - 522 510

మూల్యము
రెండు రూపాయలు

ముద్రణ
శ్రీ లక్ష్మీ ప్రెస్
14/1 అరెండల్ పేట
గుంటూరు - 522 002

ఘల్లున పాద పంకజ యుగంబున
 నంవియులుగ్గడింప, రం
 జిల్లు దరాభ కంఠమున శ్రీ ప్రణ
 వాక్షర రూప ఘంట పెం
 పిల్లగ మన్మనోఽంబుభవపీరి వ
 సించుత వెద శాస్త్ర సం
 పల్లలితాస్మనంగన అపార కృపా
 విభవంబు పెంపునన్

గండ ప్రసవదంబు పారణ రట
 త్కాలాళి వైధూననో
 ద్దండ ప్రక్రియ నోడిపొవుటఁ గకు
 బ్ధంతీంద్ర కర్ణామయో
 చ్చండంబౌ గతి ఘంకరించుడు గజా
 స్యస్వామి-షడ్వక్త్ర వా
 హండేజోత్తము నృత్తములే బహువిధాం
 హస్తాడనైకాఢ్యములే

సంక్రాంతి

లలి మునుమాపువేళ చదలన్

తెలిముగ్గిడఁబూని ముందు చు
క్కలనిడి వాని సౌరుఁ గనఁగా

నిలుచున్న నిశామృగాక్షి, అ
వ్వల నరుదెంచుచున్న ప్రియ

వల్లభుఁ గాంచిన సంభ్రమాన ము
గ్గలికెనొ చేతినుండి యననొప్పెను

బొషపుఁ బండువెన్నెలల్

సంక్రాంతి

“ఉదయమనంగ నేగిరెటకో మఱి
మీకలవాటె యయ్యె ని
య్యది” యని మూతి ముద్దుకొనునామెకుఁ
దారల హరమిచ్చి బి
ట్టదిమి కవుంగిలింపఁగ నిశాధిపుఁ
డత్తరి జారెనో నిశా
మదవతి మేల్ముసుంగనఁగ మంచు
తెరలో గనుపట్టె నింపుగన్

సంపెగ మొగ్గకున్ తుద పసందుగ
నిల్చిన మంచు బొట్టుపై
నింపుగ సూర్య కాంతి యొకఁడెట్టులో
సోకఁగ “నాన్నమీఁద కో
పింపఁగనొనె మీక”ని నిజేశు రు
షారుణితేజ్జణాళి సా
ధిపుల గానివెట్టెడు సతీమణి
ముంగర ముత్తెమౌనొకో!

మంజీర మణిరాజ పుంజాగత స్వచ్ఛ
 శింజాన మాధుర్య మంజిమములు
 కరలీన లసమాన వరపీన సునవీన
 తాళంబు మేళంబు నేలుకొనఁగ
 నెత్తిమీఁదను బట్టి నేర్పుగా నిలఁబెట్టు
 నక్షయంబవు గిన్నె నమరు వన్నె
 వేదాంత సంగీత విన్యాసమొకవంక
 నొకవంక తాళంబులుల్లసిలఁగ
 పాద భంగిమలోకరీతిఁ బడయకుండ
 గంతులాడుచుఁ బాటతోఁ గలసి మెలసి
 వాఁడు సాతానుజియ్యరు వట్టి రమ్య
 శాబ్దికాడంబరము సేయుఁ జలికి బిగిసి

గడపల పచ్చబొట్టులిడఁగా మును
 ముందుకొకింత వంగఁ, గీ
 ల్లడ నును కుచ్చులున్ బుజములంబడి
 జోడుకు జోడుగాఁగ వ్రే
 లేడు గతికిం జిరాకువడి -లేమ- శి
 రంబు నెగుర్చువేళ మ్రో
 వెడు మణి భూషణ ధ్వనులవేయపుఁ
 బిల్పులు క్రాంతి లక్ష్మికిన్

అలరుపయంట బిజ్జబిగియన్ దిగ
 లాగి మరొక్క చక్కఁ గీ
 లొక్కిలిపి, పదారవిందములకున్ తగు
 దూరమునుంచి పావడా
 జిలుఁగు పసందుటంచు మొగచేఁ దొడ
 పైనిఁ గుదించి నొక్కి, ము
 గ్గులనిడ వంగుఁ గన్నెఁ గనుగో మన
 మున్నత సీమలందెడున్

జడను లాగిన బావపై నలుకతోడ
 నురిమి చూచుడుఁ గాశ్మీరమొకఁడు కంట
 నుదరిపడ, నద్ది మూసి వేఱొకట నతనిఁ
 జూడ సిగిల్లు మరదలు చూడ్కి విందు

సి రి మ ల్లి

నెనే నివసి, నీవే

నేనని, తెగ బాసలెన్ని నేం జేసితివో !

నెనై ప్రేయసి జడ ను

న్నాన ? సాగసుం గూర్చినాన ? నా సిరిమల్లి !

ఏనొనరించి నట్టి పనులేనిడినట్టి
 కవోష్ట చుంబనా
 లేనిడుఁ గౌఁగిలింత లివి యెల్ల
 హృదంతరమందు నెవ్వరున్
 గాననిచోట మూలునవె గాక,
 అవెల్లను మీవలెన్ ప్రియా
 వేణి నలంకరించునె నవీన వి
 ధంబున ? మల్లికామణీ !

ఏనొనరించి నట్టి యొకయింతటి
 తుంటరి పన్ని నల్లి, న
 న్నా ననబోడి తాను విడనాడి చ
 టుక్కునఁ బోయెఁగాని, నీ
 వో నవ మల్లికా. విడిచిపోవక
 నాశిక నంటియుండి యే
 దేనొక నూతనానుభవమిచ్చితి
 వంజలి నీకు మల్లికా !

నా దయితామణిన్ వలచినావని,
 కొప్పునఁ గూరుచుంటివం
 చేఁ దలపోసి నీపయి నొకించుక
 యీసును బూనినాడఁ, గా
 నీ, దయఁబూని యామె నను నిన్నును
 నొక్కటిచేసె, నీదు నా
 మోదమునెల్లఁ గ్రోలితిఁ బ్రమోదము
 నందితి మల్లికామణీ !

నా పలుకుల్ గణించి. విడనాడక
 నా ప్రియురాలి వేణికిన్
 గాపుగనుందువేని, అలుకల్గును
 వేళల రాయబారివై
 ప్రాపు వహింతువేని, అల బ్రహ్మను
 వేడెద నన్నికారులం
 దేవుగనుండునట్టి వరమిమ్మని
 నీకయి మల్లికామణీ !

శృంగారశ్రీకంఠము

ఇల్లాల్కొక్కతె నెత్తిపై ధిమి ధిమి
న్నృత్యంబు సేయంగ, సం
పల్లాలిత్యముమీఱ నొక్కతెను
వామాంగంబునన్ నిల్చి, రం
జిల్లంజేయుచు నిర్వృరిన్ జెలఁగు
విశ్వేశుండు, కైలాస వా
సొల్లాసుండొసఁగున్ సదా మనకు
శోభోదర్క కల్యాణముల్

“కంటివె నాథ! నా సవతి గంగమ
 మౌగ్యము, నీదు కంఠమం
 దంటిన కంటి కజ్జలమునట్లిన యుంచి
 చనంగనిచ్చె, నే
 మంటకులే” దటంచును బయంటను
 బోదుడువంగఁజూచు వా
 ల్గంటిని గౌరమన్ గని పకాలున నవ్వు
 శివున్ భజించెదన్

వంశము నిల్పెఁగాన సురవాహినినిన్
 శిరసావహించి, ని
 న్నంశయతన్ జరింతు “వపుషా వచసా
 మనసా వహించి”
 తాంశుధరా! హిమాచలవరాత్మజ,
 లోకముకన్నుఁగప్పు నీ
 యంశ లభించినప్పుడు “శివోఽహమ”
 టంటకు సంశయింతునే?

గౌరీ కోమల పాద యుగ్మమున
 లాక్షలేఖలన్ దిద్దు వాం
 ఛా రేఖల్ తలసూపినప్పుడు, జటా
 రూటాపగా పూత వా
 ర్షారంబుల్ చెయిసాచి యందుకొన
 కార్యా స్విన్న గండద్వయా
 చారు స్పర్శలోనర్చుశంకర!
 భవచ్ఛాతుర్యమున్ మెచ్చెదన్

“సాయంనృత్య ప్రదర్శనాధిక
 దిదృక్షన్ లక్ష్మి యీనాఁడు వి
 చ్చేయున్ నాథ!” యటంచు నన్యమతిఁ
 గైసేయంగ నైపథ్య మె
 ట్లో యార్యామణి, వక్రితంబయిన బొట్టున్
 ఫాల నేత్ర భ్రమల్
 దాయన్ దాల్చు సదాశివా! కొలుతు
 త్వద్దాంపత్యమత్యైక్యముల్

పదపశ్చార్థముమీఁదనూది నిరతా
 భ్యాసాపై నాశ్చర్య భీ
 తిద భంగిన్ గిరుగిఱ్ఱునన్ దిరుగుచో
 దీటొనటుల్ దాను న
 ట్లు దిరుంగంబుయిలోడి నిల్పు గిరిరా
 ట్పుత్రీ కపోలాల నె
 ఱ్ఱుదనాల్ ప్రోవిడు తాండవేశ్వర విశీ
 ర్ణత్ కైశ్యమున్ గొల్చెదన్

“నేలకుఁ బోవుదానిఁగొని నెత్తినిఁ
 బెట్టుకొనంగలాడనన్
 జాలిన సామివీవయ! ఘృణా గుణ
 మన్నది రూపుఁగొన్న ని
 న్నోలిన యచ్చుఁబోసినటులుండునుబో”
 యని మేలమాడు నా
 ర్యా లలితాంగి పల్కులకు నల్లన
 నవ్వు శివున్ భజించెదన్

“ఒకనాడైనను ముద్దుముచ్చటల
 వెంట పీఠిఁ జెల్లించుకొం
 టకు నేకాంతమునొచ్చనైతి. వెవరిన్
 డప్పందు ప్రాణేశ్వరా!
 ఇంక సాయుజ్యమునందుటన్నయది
 యేకైకాంతమా” నన్న గొ
 రికి సర్వాపకునమ్ము నిచ్చు హరునిన్
 ప్రేమాన్నదున్ గొల్చెదన్

“ఓయి మహేశ్వరా! నవతియొత్తిన
 కుంకుమ బొట్టులట్టె, లా
 కాయత రేఖలట్టె, నయనాబ్జ
 యుగాంజన ముద్రలట్టె, తా
 మీయవి యన్న శంకలు జనింపవుగావ,
 తరక్షచర్మ దీ
 కాయుతి నిచ్చు దాల్పుము ముఖంబవు
 నాక”నునార్య గొల్చెదన్

“రన రూపమ్ము మదీయమన్న కవితా
 ప్రావిణ్య నైపుణ్య వా
 క్య నమూనామ్ము ముహూర్తనోహర
 హరాంకాలింగనానందమున్
 వెన నిప్పించునె!” యంచుఁ గుండి
 మదిలో నీరైన గంగమ్మ, య
 ర్థ సపత్నింగని యూరడిల్ల. నగు నిన్
 బ్రార్థింతు లోకేశ్వరా!

ప్రతిబింబక్షమ నిర్మలదక సురూపన్
 సర్వతఃపీడనా
 వ్రత నిర్దోషన, మన్నకొప నొనరింపన్
 సాధ్యమౌగాని, ప
 ర్వతరాట్పుత్రిక శుక్త వాక్చయ ప్రతి
 ఛానైక నైసర్గికన్
 బ్రతిమాల్కొన్నది లోకవేద్యమపు
 ని సర్వజ్ఞతల్ మెచ్చెదన్

“నేనై అల్క వహింతునేనది యుమా
 నీరేజపత్రాక్షిపై
 నే నంచుందలపోసి గంగయు, జటా
 నీరంధ్రసంవాస్యపై
 నే నంచుందలపోసి యార్యయు ననున్
 వేడంగ రార”న్నభా
 వానన్ గోపముఁ గాశిలో విడుచు
 దేవా. నీకుఁ గైమోడ్చెదన్

నైక మనోజ్ఞ కంకణ నినాదము
 సక్రమతాతిసుందర
 మ్మాకసమందునుండి చెవియందుఁ
 బడన్, గనుదోయి మూసి, “ర
 మ్మా. కలగంగ కౌఁగిలిక”టంచుఁ గరమ్ములు
 సాచి, వేచి, రో
 పాకలితోమఁ జూచి, యితరార్థముఁ
 బల్కు హరున్ భజించెదన్

“మంగళగౌరిఁ గొల్చి నియమంబున
 నా సతి నేఁడు నాకు మ్రొ
 క్కెంగనుగొంటె యంచు వచియించుక
 సంబరపడ్డ విష్ణుమూ
 ర్తింగని లోనలోన నగితిన్ నగజా!”
 యని గౌరిచేత సా
 హ్వాంగ నమస్కృతుల్ వర రమార్చన
 నందు శివున్ భజించెదన్

గవుసెన బొట్టు కాటుక జగాసిగయున్
 గయిసేసి యాత్మసం
 భవు నడిపించుకొంచు నటువచ్చిన
 లచ్చినిఁ జూచి, యాత్మసం
 భవుల గజాస్య పణ్ముఖుల మాదిరి
 సేసెడు నద్రి జహ్ను సం
 భవల సమాశ్వసించునభవా!
 విభవాస్పద! నీకు మ్రొక్కెదన్

“అడినదాటగా జరుగునమ్మకుఁ
 జెల్లినఁ జెల్లుఁగాక యి
 వ్వాడఁగలారు నవ్వరొకొ! బాలుని
 కిట్టులలంకరించి తా
 రాడ తయిక్కుబొమ్మయని యవ్వవ!”
 యన్ ప్రియురాండ్ర యేకతా
 ప్రాధికి సంతసించునభవా!
 విభవాస్పద! నీకు మ్రొక్కెదన్

“స్వామి! యేమిది ఫాలభాగమున
 గోరంటాక యిట్టెండె? పై
 నేమో పెచ్చొకయింతలేచి యెఱు
 పింతంతంతఁ జూపట్టె నౌ
 రా మౌగ్యము! రేయిఁ జేతులకు
 గోరంటాకుతో గౌరి ని
 ద్రాముద్రాంకితయామెనే?” యనెడు
 ముగ్ధన్ గంగమన్ గొల్చెదన్

“ఈయది చేతిదే యగుటొకించుక
 సేమముగాదె తన్వి! రా
 వాయె నిదేలె నీవుఁ, దడవా తుడువంగ!”
 నటంచుఁబల్కి, గం
 గాయినఁ గొఁగిటంబొదివి, యామె
 యమాయికతన్ సుఖించు భ
 ద్రాయితమూర్తికిన్ శత సహస్ర
 నమస్కృతులెనొనర్చెదన్

“నీ గోరంటు కరాంబుజమ్ముల
 లసన్నీరేజరాగంబులై,
 ప్రాగుప్తంబులు కజ్జలేక్షణ
 పరీరంభాప్తి నీలంబులై,
 ద్రాగచ్ఛాప్రపదీన వస్త్ర బహు
 వర్ణస్ఫూర్తి రత్నంబులై,
 ఓగోరీ! యిదె రంగవల్లికల
 ముక్తైశుమ్ము భాసించెడిన్”

“అ లక్ష్మీసుతు సాకుమార్యమున
 సాహర్దాప్తి ముక్కంటియై,
 ప్రాలేయాచల సార్వభౌమునికి
 దర్పస్ఫూర్తి జామాతయై.
 త్రైలోకానుపమేశతావిభవ
 సద్యఃపూర్తి దిగ్వాసుడై,
 గ్రాలున్ నాపతి బిల్లుడై యొసగు
 ముక్తైఘము నైజమ్మిదే!”

“అజినాపాదధరుండనై వెనుక
 బ్రాహ్మ్యంబొప్ప విచ్చేసి నీ
 కు జితోఽహమ్మనినాడఁగాదటవె!
 వాకోవాక్క శిల్పంబులో
 న జయింపన్నిను నేఁడు నా తలమె?
 వానప్రస్థతార్డుండ న
 ద్రిజ!” యంచుంజను నీశ! నీ నగవు
 ముత్తైంబుల్ మముంబ్రోచుతన్

కైలాసాచల వాసతేయ బహుసం
 ఖ్యాకాలసత్కందరా
 లీలా కల్పిత కల్పకాగ కిసపాళీ
 సుందరానల్ప త
 ల్పాళీభాగ మిథో మనోహర దృఢా
 న్యోన్యోపగూహక్రియా
 కేళీ నీత వసంతయామినుల
 సంకీర్తింతు గౌరీశులన్

తొలకరి చిత్తజల్లులవి తొందరసేయ
 గుహప్రవేశముల్
 నలుపుట, ఘర్మ వాఃకణ పరంపరి
 తోభయ తత్తనూలతల్
 తిలక విభూతులన్ సాగనుదేరుట
 లిట్లు నిదామకాల ని
 స్తులిత నిశా వినోద వివశుల్

నగభేసులు శ్రీమ నేత్రాధ్యక్ష
 Sundaravalli Library
 (A c No
 ✱

యుటితి ప్రస్ఫుటితాతిశోణుచి
 మచ్చంపా నిటాలానలో
 దృట విస్ఫుర్తి విభీత గౌరి పరిరంభ
 ప్రీతిఁ గావించి, త
 త్తదిదన్వాగత వార్షకాబ్ద ఘన
 శబ్ద ప్రస్ఫురద్రావణ
 ర్భటిమై బిట్టబిగింపఁ దానయి,
 “బళారా!” యన్ శివున్ గొల్చెదన్

“హరిసీలాంబుదపంక్తి నర్దనమ
 వృత్తాకార బిబ్బోక భా
 స్వరమై ప్రాకు మెఱుంగుదీఁగ,
 హరి వక్షఃశ్రీమణీదామ వై
 ఖరి మీఠెంగదె!” యన్న శంభునకు,
 “శ్రీకాంతన్ విలోకించి య
 త్తిరు చూర్ణంబునుఁదెత్తుఁ దాల్చు”డను
 నింతిన్ గౌరి నర్చించెదన్

“నీలాంభోజ మనోజ్ఞ పత్రముల దొంతిన్
 సూచి నాఽఽలక్ష్మ్య సం
 భ్యాలీలంబయి సొచ్చుపోల్కి, నలు
 నెక్కార్మబ్బు పెందొంతి శం
 పా లీలావతి సొచ్చెఁ గ్రీఁబొరకు
 దేవా! చూడు”మన్ గౌరి “ఓ
 ల్లాలా! నీదు వచో రసధ్వనికి
 జోహా”రన్ శివున్ గొల్చెదన్

“ఎన్ని శరద్వసంతముల నీవెలి
 మబ్బెట నేతపంబు మౌ
 నొన్నతిఁ జేసెనొకద! మహాజ్ఞుల
 శంపను నాలుగాఁగ గై
 కొన్న” దనంగ నార్య, “కనుగొంటివిసూవె
 యపర్ణ! వీఁడు కా
 దన్ననుఁ జెల్లునే! మొకరివైతివిగా!”
 యను శంభునెంచెదన్

“అమలిన రూప సంపద, నితాంత
 గభిర నదంతరంగ, ము
 త్రమతతసుస్థిర ప్రగతిఁ దాల్చెడు
 వారికినైన, సాంద్ర రా
 గము, కలుషాంతరంగము, జగా నడలున్
 గయిసేయు వాన కా
 లము దయచేసెఁగా!” యని గలాగల
 నవ్వు సుమేశుఁ గొల్చెదన్

జలధర షండమున్ గగన శాత ఘ
 టమ్మున వార్చుమూకుడై
 నెలకొనఁ బట్టి, గ్రుంకు గిరి నిల్చి
 యొయారముగాఁ బ్రతీచికా
 లలనయె వార్చుచున్నది బళా! యన
 నోనగజాత! వానకా
 ళులు దిగుచుండెనీదెన, విలోచన
 ముల్దనియంగఁ జూడుమా!

“నపరాత్రమ్ములు మన్మథోత్సవ ము
 విఘ్నస్ఫూర్తిఁ గావించి, యు
 త్వవపున్ మూరితినబ్బిలోఁ గలుప
 భక్తశ్రేణి, పూజా లతాం
 త వితానమ్మనఁ దేలె నచ్చటచటన్
 తారాళి, వీక్షించితే
 శివ!” యన్నన్ “కసి తీరెనా?” యను
 నుమా స్మేరమ్ము మమ్మోముతన్

“ముసురునఁ జందమామ కనవో యబ
 లా! స్పృహణీయశోభ మా
 నసమును నేర్చుచుండె, నవునా?, దుర
 దృష్టవశాన రాజ్య రా
 జసములు కోలుపోయిన రసాపతి
 ప్రాదలపాగ కిష్కిహ
 యసమునఁ బెన్ బ్రదర్శనగదా! యిది”
 యన్ గిరిజేశునెంచెదన్

లలితేంద్రోపల ఖండికా ఖచిత
 మాలల్వోలె మేఘాళి ని
 శృలతన్ వేలంగ, ఈ వియచ్చిబిక,
 లజ్జాభార సంకుంచితాం
 గ లతా శోభన - కూరుచుండె - మధు
 పర్కశ్రీల నవ్యోధ నాఁ,
 గులుకున్ జాబిలి చూడు" మన్ శివుని
 సాకూతోక్తిఁ గొండాడెదన్

పలుమఱుఁ గట్టుఁ గ్రుమ్మి కడుపారఁ
 బయఃపరిశేషమాని, ము
 వ్వల సడివెన్నెలల్ దెసలఁబర్వఁ బ
 నందుగ గిత్తదూడ గం
 తులనిడుచుండెనో సరివతోపున నా,
 సరిమాతివేగ సం
 చలదృఢా మేఘరేఖలకుఁ జాటునఁ
 జందిరబింబమొప్పెడిన్

నీరంధ్రాంబుద మాలికా యవని
 కానీకంబు రాజద్దరీ
 ద్వారప్రాంతము మూసి నైశిక
 తమోవారమ్ము రెట్టింప, నిం
 పూరన్ నాదుఁ గవుంగిలించి, ఘన
 విద్యుత్కాంతి లోఁబర్వ, హ్రీ
 భారావాప్తి బిగిన్ సడల్చు గిరిజా
 వైయాత్యమున్ మ్రొక్కెదన్

వెలుపలికేఁగలేక వలభీ పతదచ్చ
 సితాంబు దీర్ఘ ధా
 రల నిటునట్టుఁగొట్టుచు ధరాధరపుత్ర
 గుహాపకుడ్య సం
 వలిత తనూలతా కలిత మాధురి నిల్వ,
 “నొయారి! యిద్ది నా
 తలపయి యేఱునాఁ జనుఁగదా!”
 యనుచున్ నగు నీశుఁ గొల్చెదన్

“గడచిన జీవితాధ్వము నొకానొక
 భంగి నమీక్షఁజేసి, గం
 పెడువెత శేషమై కలకవేయఁగ
 నిల్వన జేపురించి, “వీ
 టిడి బ్రతుకాయె - చీ” యని యత్నపై
 నగాధ పయోధి దూకఁబో
 యెడు నిదె కర్మసాక్షి కనవే గిరిజా!”
 యను శంభు నెంచెదన్

“చిద్రుపలు మబ్బు లంచుగమిఁజిందిన
 వృద్ధదినేశకాంతులన్
 బద్రిచెను పశ్చిమాశ, కనవా!, యొకఁ
 డచ్చునఁ బోయునంతలో
 నద్రుటను జారి మూసాలికెనా
 కరగించిన మేల్మీ? నాఁగఁ డో
 చెఁ ద్రిణయనా!” యనన్ గిరిజ చిత్తముఁ
 దీర్చు మహేశు మెచ్చెదన్

తనరెడు మబ్బుతున్నకల సుతారపుఁ
 బెన్నగిపీయుయాల, నొ
 య్యన జిగివెండిదారములనల్లనత్రాళుల
 మింట వ్రేల్చి, వి
 చ్చని పుపుఁబుప్పొడుల్ బుడుతచందురు
 మేనవలంది, వాని నం
 దుననిడి, తూరుపుంబడుచుతోయ్యలి
 యూపఁగ లాగిపట్టెనో!

“ఈ గజచర్మమేమిటని, ఈ గళ నీలిమ
 మేమిటంచు శీ
 తాగనుతా! యొకప్పు పరిహాసము
 లాడితివొర! యిప్పు డ
 వేగద నీకు - పుచ్చపుపు వెన్నెలలో
 నను నేర్పరించె” నం
 చాఁగక నవ్వు నీకు, మృదుహాస్య
 విలాసు వమస్కరించెదన్

ఉరమున వ్రాలి గౌరి “నిడునూరుపు”
 లొప్పగ సేదదేరు న
 త్తరి, రచితాంగనంస్కరణ తద్రుచి
 రాతివిక్రీర్ణ శీర్షజ్ఞో
 త్కరమున హాసభూతిపరితః
 కలితాస్యముగప్పి “నిరదాం
 తరిత విదుండనైతి దయితా!” యను
 శంకరు మెచ్చి కొల్పెదన్

“చిలుకలు కొట్టినట్టి పెను శీతపః
 లమ్ము చిటారుకొమ్మ న
 ల్లల నదె చూడుమా” యని కళంకినిఁ
 జూప శివుండు, “గుఱ్ఱు తుం
 పులు చెదిరాటుగాఁ బడినజేయి! న
 మీపపుటాకులందు” నం
 చెలనగవుల్ చిగుర్పు మమ నింపుగఁ
 జూచు శివున్ భజించెదన్

కనుగొను మిద్ది యాకసము కాదు-
 మరేమన - జొన్నచేను, అం
 దున నుడుపంక్తి కాదిది - ఇతోఽధిక
 మైచను కంకులౌర!, మ
 ధ్యను శశి కాదు - శుష్క తృణ తాపిత
 మంచయె కాని, దాని ద
 ర్శనయది డాగు కాదు- ఉపరిస్థిత -
 ఓయుమ! - ఎంకియె సుమా!

ఈ గిరినుండి యా గిరికి నేపున
 నూగి చనంగగోరి, యీ
 ప్రాగగమూది నెట్టిన జవంబు -
 నిట్పతి - తెల్లవోయి, మ
 ధ్యగగనంబు వ్రేలు, దరితీపుల
 వెన్నెల తీవకొపు ల
 ట్లాగె బిగించిపట్టి - కనుడా!" యను
 నగ్గిరిపట్టి గొల్చెదన్

“అ తెలిమబ్బుతున్న వెనునంటి
 రయంబుననేగుదేర తా
 నీ తెలిమబ్బు భీతిఁ బరువెత్తుచు
 సుండెఁగదోయి భస్మ ర
 క్షిఁతివిరోధి!” నా నలుకనందెడునీశు,
 విలాస వ క వీ
 జ్ఞాతతిఁ జూచుచున్ దెరలుగా నగు
 గౌరమ కాలుమొక్కెదన్

మునుకొని లోక పర్యటనమున్ ముగియించి
 ప్రభాతవేళ మం
 చున నరుదెంచుచో నొడలి శుభ్ర
 విభూతి కరంగ, “రేయిఁ గు
 ల్కినయెడ నత్తలున్ జలగలే మరి
 భూతి యదేడ!” నంచుఁ బ్రాం
 గణమున నిల్చి గౌరి యలుగన్
 దెలవోయిన శంభుఁ గొల్చెదన్

“ముదమఱ గాండివమ్ముగొని మోదఁ
 దటాలునఁ జింది నల్లెనన్
 జెదరిన గాంగబిందుల ససిన్
 దలఁపించుచుఁ గాడమల్లెపూ
 లిదె తెగ రాలుచున్నవి మహేశ్వర!
 చూడుమ” టంచు భూజముం
 గుదుపు నుమాసుహాసిని నకుంఠిత
 భక్తి నమస్కరించెదన్

“బహుమానమ్మున నందనమ్మున
 నిలింపప్రాధ సీమంతిని
 సహవాసమ్మునఁ గుల్కు నాకొనఁగె
 భూజత్వమ్ము సత్యా దురా
 గ్రహమంచుందురపిల్లు దీని
 నయన స్రస్తాశ్రులో నాఁగ ని
 మ్మహిపై రాలును పారిజాతములు
 రమ్మా! దేవ. ఓదార్పఁగన్”

“చనుదెమ్మొహ్మదయేశ్వరా! హిమ మహా
 శైలాగ్రిమోద్యాన శో
 భను గన్నారంగఁ జూచివత్త మచటన్
 బ్రాబడ్డ దివ్యానుభూ
 తి నికాయంబును ద్రవ్వకొంద” మను
 నద్దేవేరియో గారి వే
 డ్కను జెల్లింపఁగ వెంటవచ్చు
 శశిరేఖాశేఖరున్ మెచ్చెదన్

“నా నియమంబులన్ జదిపినాఁ, డొక
 లౌక్యముఁబన్ని నన్ను న
 క్షిణ తపోఽనురక్తుఁ బడసెందన
 కల్లుఁడుగాఁగ, పీని గు
 మ్మానకు వత్తునే?, యితఁడుమా!
 హిమవంతుఁడ? యగ్నిమంతుఁడౌ
 గాని” యటం చలీకరుషఁ గాంచు
 మహేశు నమస్కరించెదన్

“ఏరో లౌక్యముఁ బన్నినారనుట
 యేమి? సామి! నిష్ఠం దపో
 ధౌరందర్య విరాగతల్ వలఁచుఁ
 జిత్తంబద్ది మీకున్నచో
 వేరే కొండలు కోనలున్ వనులు లేవే?
 లౌక్య మెవ్వారి దొ
 రౌరా!” యంచు విసావిసా చనెడు
 నార్యాదేవికిన్ మ్రొక్కెదన్

“పిలువక యేఁగరాదనిరి పెద్దలు
 పుట్టినయింటికేని, నా
 పలుకు గణంపవే! కిసలపాద!
 ఇటుల్ ననుటచ్చిరానిదే
 లలన!” యటంచు నడ్డుగ నిలంబడి,
 గోముగ వేడి వేడి కౌఁ
 గిలికి నుమన్ లగించి గిరికిన్ గగనంబున
 సాగె నీశుఁడున్

“శేషాహింద్ర పణాగణాగ్ర మణి
 రోచీరాజి భూగర్భ రే
 ఖాషండంబును జీల్చి పైకెగసెనాఁగా
 నల్లదే ప్రాకృతి
 చీషింధు ద్వితయాను సంధితము
 నా శీతాచలేంద్రమ్ము నో
 యోషా! చూడుమ” టన్న శంకరున “కోహా!”
 యన్ శివన్ గొల్చెదన్

“శశిపింఛమ్ము దరించి, అయ్యుడు
 మహస్సంకీర్ణ నీలాభ్ర కూ
 ర్పనముం దాలించి, కాలయష్టి గ్రహ
 గో రాజమ్ములందోలు చా
 దెసగా నిల్చిన రోదసీవిభుని
 పన్నీరేజ మంజీర భా
 గ సమంబిద్ధి హిమాద్రియా?” యనెడు
 నుగ్రంపశ్యునిన్ మ్రొక్కెదన్

“జలనిధిఁ జంద్రుతో సలిలచంద్రమ
 కేళులొనర్ప వచ్చి తా
 రలు - దిగబోవుచున్ - పటపలన్
 తెలి నుర్వులఁబోని వాని ని
 క్కడ నొక గుట్టవేసిరనఁగాఁ, గను
 పించు హిమాగ” మంచు న
 వ్యుల గిలిగింతలన్ నగజ వెంపరిచొనిడు
 దేవు నెంచెదన్

“జలధులు రంగవల్లికలచాద్భుఁ
 దలిర్ప నిలా ఘటమ్ములో
 పల నెఱసొమ్ములున్ బగటు బిగరు
 ముద్దలు దాచిపెట్టి, వె
 ల్పలి కగుపింపనీనటులఁ, జైనిడిసారన
 వెండిమూఁతఁ జూ
 పుల కనిపించు సోదయిన పుట్టిస
 యిల్ల”ను హైమిఁ గొల్చెదన్

“తనరంగ నొక్క దిట్టిపడతన్ గొనివచ్చి
 పొలమ్ము మధ్యలో
 నను నిలబెట్టి, చుట్టూ దడినామున
 బొట్టిడి, తక్కుగలు సు
 ద్దను నడినెత్తిపై జదిపి తాజనె రైతు,
 తడారి మీదు ని
 ల్లనందగులే.” యవన్ ధవునికల్గిన
 పార్వతి చిందులోముతన్

“అతిథిమహర్షిరాట్పరిచయంబున కంచొ,
 సపర్యకంచొ, మ
 త్పిత ననునాగ “జాగవుగదే వర
 మేశ్వరసేవ, కిప్పుడే
 యతిథికి దీరెనా?” యనుచు నాత్మ
 దలంచుచు, సెజ్జనున్న పూ
 ల్గతువుచు నెన్నితూరులు నిలంబడితో
 తలవాంచి యీశ్వరా!”

“అటు తలవాంచి నే నిలిచి యాత్మ సఖీ
 మణిఁ గాంచ, నామె య
 ప్పటిదగు మామకీన మృదుభావ
 విధాన మెఱింగి, చూపుతో
 నెటులెఱిఁగించెనో యెఱుఁగ నింతకుఁ
 గాని “హిమానిమంతుఁ” డ
 స్ఫుట దరహాసమున్ సలిపి “పొమ్మ” ని
 పంచెను నన్నితూరులున్”

“అటు తలవాంచి నే నిలువ నాత్మసఖీజన
 మందొకర్తు “కి
 ప్పటి కమగారి యాట యయిపాయె
 పదుండిఁక” నంచు మూతిఁ బ్రది
 ప్పుటఁ గని దొంగకోపమును బూని
 “పదేపదె” దాని వెంటఁ ద
 ర్ముటలుగ జాగుఁ గ్రమ్మితొకపూట
 మహేశ్వర! నీదు సేవకున్”

“లీలోద్యాన సరోఽంతరబ్జ కలికాళిం
 ద్రుంచి పూసజ్జ నా
 నాళార్థ్యంబుగ నిల్చి తెచ్చునెడలన్,
 మార్గాన, బాలేన రిం
 ఛోళిన్ రేకులువిచ్చు వానిగన - నిచ్చే-
 నీదు యోగాంతవే
 లా లీలా వినిమీలదక్షయుగ హేలల్
 తోచుఁ బ్రాణేశ్వరా!”

“పాలఁతులఁగూడి నే పసిరిపూవుల
 నైనను వీడకుండ స
 జ్జలకును నింపి నీదగు నుషస్సమ
 యార్చనకందఁజేసి, మె
 ప్పులరఁగ సామి! పామిదివసార్చనకై
 మఱికొన్ని తెచ్చు నూ
 హలఁజనుడున్, పునఃప్రసమి
 తావనిజావళి కూర్చె నివ్వెఱుల్”

“వికసిత సూనరాజుల నివే తరు
 రాజు లివే లతాళు లా
 పక దయసేయ, నీకవి యుపాయన
 మిచ్చి, శరీరభాగ మం
 దొకటవు సోకునందితిగదోయి
 మహేశ్వర!, చెల్లుసుమ్ము సా
 మ్మొకరిది యన్న సామెతకు నొప్పగు
 లక్ష్మము నా చరిత్రమై!”

“అరుదెంతున్ తొలిసంజతో మరల,
 రక్తాశోక కుందాది నుం
 దర భూజాతములార! అప్పటికి
 నిత్యంబట్లనే పువ్వుతో
 వరులంబూని ప్రతీక్ష సేయుడనుచున్
 పాదప్రహారాదికా
 దర నమ్మొదిత భూజనై చనెదు
 శుద్ధాంతమ్ము సాయాహ్నముల్”

“ఇటఁ గూర్చుండి తపంబుఁజేయ
 నియమాధీనుండవై నీవు, నే
 నిటఁ గూర్చుంటిని ఈషదూనశిలపై
 దృక్కంజయుగ్మాతివి
 స్ఫుటనంబల్లఁ బ్రతీక్ష సేయుచును
 జాముల్ జాము” లన్ గౌరిఁ గౌఁ
 గిట మన్నించెడిఁ బ్రేమమూర్తి నభవున్
 గేల్మొడ్చి సేవించెదన్

“తిలకముచుట్టు నంజనముఁ దీరిచి,
 కాసె బిగించికట్టి జి
 ల్గుల నునుపావడా, నిలువుకొప్పు
 ఘటించి, విభూతిఁ దాల్చి, నే
 ర్పలరంగ ధ్యానముద్రనిడి, యన్నిట
 నిన్నలెఁ గూరుచుంటి, నీ
 వల జలకంబులాడఁ జనినప్పు
 డొకప్పుడు, మెచ్చ నెచ్చెలుల్”

“అ పుష్పదీరమందునఁ గదా!
 పరిదాహమొనర్పినాఁడ దు
 ష్కృపభవాగ్ని లచ్చికొడుకున్
 మృదురూపు, మహావలేపు” నం
 చాపెడఁజూచు త న్నతిభయా
 కులితేక్షలఁ గాంచు పార్వతిన్
 విఁపునఁదట్టి భూతినిడి,
 “భీతిలితే?” యను శంభుఁ గొల్పెదన్

“భయపడినానటంచుఁ దలఁపన్
 దగునే? హిమశైలపుత్రి నో
 దయిత! యెఱుంగవే?, తమ నితాంత
 గభీర మహా తపఃపరా
 జయ కథ తోఁచినన్, విసవిసా నను వీడి
 పునఃపలాయన
 క్రియ నొనరింతురో యని యొకించుక
 జంకితి నమ్ముమిశ్వరా!”

“ప్రతిబింబమ్మన, నీడ నా, భరత
 భూభాగమ్ము దోతెంచు బొ
 ప్పతిఁ గానీ, యటుపైని గుండ్రముగఁ
 గాన్పించుంగదా దానిఁ దె
 ల్పితి కాదే”మని మేలమాడు నగజన్
 వీక్షించి, “నా నెత్తి ని
 ల్పితిఁజూ! - గంగమ - దానిదొ గరగ
 పోవే!” యన్ శివున్ మ్రొక్కెదన్

“గ్రీవాభంగ మనోజ్ఞ భంగిమల
 సంప్రేక్షించి లజ్జాతిభా
 రావా ప్తింబలెఁ జెంగుచెంగున
 నికుంజాంతః ప్రవేశంబుల
 న్గావించున్ హరిణీకదంబమిది
 చొక్కంజేయు డెందమ్ము, న
 త్తావాసంబున నాకు ముద్దుమరదంద్రా?
 వీరలోపార్వతీ!”

“అదెవో! అల్లదెవో! మదీయమవు
 పుణ్యంబుల్ తపోదీక్షలు
 నుదురై పండిన బంగరుంబొలము,
 కన్గొమ్మిశ! జ్యోత్స్నా లతా
 భృదయంబేచి స్వకీయచారిమ స
 మీపోర్వీజ శాఖాద్వయి
 న్దీయంజుట్టెను ద్వారతోరణము
 నాఁగా, రమ్ము దర్శింపఁగన్”

సాలాశోక రసాల కుండ నిచుళి
 చాంపేయ ఖర్బూర హిం
 తాలోత్తాల శిరీష గుల్మములఁ
 జేతన్ దువ్వి, ముద్దాడి, స్ని
 గ్ధాలాపంబులఁ బల్కరించుచును
 స్నేహవిష్టయై యేఁగు గౌ
 రీ లీలా కిలికించితమ్ముఁ గని నిల్చెన్
 శూలి లోనవ్వుచున్

“ఏమే తల్లిరో! ఇంతకాలమునకా
 ఈ దీనఁ జూడంగ వీ
 జ్ఞ మూహూర్తము నీకునై కుదిరె?
 మెచ్చన్ రాదె!, ఈనాటికై
 నా మాభాగ్యము పండె, నద్దె పది
 వేలమ్మా!, సుఖంబుంటిరే
 నీ ముద్దారుమగండుఁ, బిల్లలును,
 రానేలేద నీవెంబడిన్!”

“ఇదియేమే యిటు చిక్కిపోయితివి?
 తిండెపెట్టడా? అత్త పో
 రది లే దింటను జాకిరీ కలుగ దీ
 యన్యాయమేమమ్మ!, నా
 ముది కన్దోయికిఁ జూపు సన్నగిరె
 నేమోలేవె!, రారమ్ము ని
 న్నిదువ న్నాదవు శుష్కదేహమువకు
 స్పృష్పర్తు వైభోగమా!”

“ఈ నును బండలా పలక కెంత
 చరిత్రమదుండె! మర్చిపో
 నొనటె! దీనిపై సరసిజానన
 బంధతఁ గూరుచుండి నీ
 పూనిన కార్యమున్ సఫలముబొన
 రించితి, విద్దిమాత్ర మి
 చ్చొననె ఇట్టులే నిలిచి చూచుచు
 నుండె ఋతుప్రవాహమున్”

“మాయావర్ణిగ వేషమున్మలచి,
 నీ మర్యాదలన్బొంద వి
 చ్చేయన్లేదటె నాఁడు శంకరుఁడు!,
 పెన్సిధాంత రాధాంతము
 న్నేయన్లేదటె!, అతఁ డీపలక
 పైనే గాదె కూర్చుంట!, నీ
 వాయాసంపడి యేఁగుచో నిలిపి
 బాహుగ్రాహముంజేసెఁగా!”

“విజయాఖ్యంబవు నీ శిలాఫలకము
 స్వీడ న్మనస్సొప్ప కీ
 కుజబృందమ్ములు - నీ తపోవిభవ
 సాక్షుల్ - తోడుగా నిల్వ, నీ
 విజయంచేయుట లెప్పడెప్పుడనుచున్
 వీక్షించి వీక్షించి, య
 క్కజమౌ నొక్క తపంబుఁ జేసితినిఁబో!
 కాన్పించితిన్నాళ్ళకున్”

“ముసిముసినవ్వులంబొదివి బుగ్గలు
 సొట్టలువోవుటిద్ది నే
 నన లెటు మర్చిపోఁగలనొయారి!,
 యివే సుడివెట్టి లాగి తా
 పసి నలికొట్టునొక్కని భవంబున కీడ్చె,
 నతుల్య చారుతో
 ల్లసిత నవాందువుల్ స్మయవిలాస తృ
 ణావృత లెంత హాసాకో!”

“ఏమే! నీదు నిరీక్షణమ్మునకు
 శ్మనంతే లేద!, నీ ఏచ్చిగా
 నీ మారాజులపట్టికి న్మనదు
 నూసే తప్ప వేటొండు లే
 దా!, మౌగ్యమ్మింకఁ జాలుఁ, జిక్కి యెటు
 శల్యంబైతివో చూడు” మం
 చేమేమాడిన నెచ్చెలుల్ నగుటె
 సుమ్మీ నాదు జాబెప్పుడున్!”

“లాలల్వోసితి, చూనె రాసితి, నగు
 ల్గల్పించి చిన్నారి నీ
 ఫాలానన్ జిఱు బొట్టు దిద్ది, చిబుకం
 బల్లార్చి ముద్దాడి, నల్
 వ్రేలన్నాడున నాముదంబిడితి,
 నాభీ వస్త్రమున్నర్ది ‘రా
 మా లాతీ’ యని పాడుచునుదివి
 తూయాలన్ లయాన్వితతన్”

“ఏమే! పిల్లకు నెక్కిళ్ళల్ గుములుగా
 నేతెంచు నయ్యో! యిదే
 మే మాయమ్మ! - యటంచు నీ జనని
 యెంతే భీతిఁ దొల్కొన్నట్టా
 లై మామాటికి నన్నుఁబిల్వ మదిలో
 నానందముంజెంది, వ
 క్ష మధ్యంబున నూనె రాసి తదె
 నాకున్నిత్య కృత్యంబుగన్”

“పెంచినతీపి నిన్విడిచిపెట్టుట
 కోపక వెంట వచ్చి సే
 వించు నదృష్టముంబడయ నే నిటు,
 లచ్చట నీదు తల్లి బం
 ధించిన రాచ నేమములఁదిట్టుచుఁ
 గుందుచు, నీదు వార్త లం
 దించెడి నాదు రాకలఁ బ్రతీక్షణఁ
 జేసెఁ బ్రతిప్రదోషమున్”

“చిననాటన్ భవదీయ జాతకము
 నీక్షింపించె నీ తండ్రి యొ
 క్కని జ్యోతిష్కునిఁబిల్చి, యాతఁడెవో
 లెక్కలట్టి మీఁజూచి చె
 ప్పెను లోగొంతున నేదియో, అదియహా
 వేధించు నిన్నాళ్ళు న
 న్నును, నీ కాపుర మెట్టి పోరునకు
 లోనుంగాక సాగుంగదా!”

“పేరిన భావముల్గదిలి పెల్లుబుకన్
 నిలుపోపలేని నా
 భీరుత కన్యథా తలఁతువే!, చిన
 దానవటన్న కూర్మియే
 ప్రేరణ సుమ్ము!, పల్కవటవే గిరి
 రాజసుతా!, యటంచు నో
 రారఁగఁబిల్చుచున్నిలిచె నాయమ-
 కన్నులు చెమ్మగిల్లఁగన్

అదరెడు నాశికాపుటము లాపఁగ
 లేకను, పంటనొక్కి కెం
 బెదవిని నిల్పలేక, నెఱవిచ్చిన
 కన్గవ నస్ర సారణుల్
 ప్రిదులుట లడ్డలేక, నిలువెల్ల వ
 ణంకుచుఁ గందిపోయి, యొ
 క్కుదుటను సాగిలంపడె నహో! గిరి
 పట్టి - భవాని - అవ్వకున్

వదలక నాతివిస్ఫుటరవంజున
 నొండొరుఁ బిల్చుకొంచు, న
 మ్మద మిహికాశ్రు నిస్స్రుతుల మానన
 ముల్ బరువేది, తేరు న
 మ్ముదితల - వల్లికాంతరితమూర్తి శి
 వుండు గనెన్ - శిఖాగ్రమా
 భ్యుదిత సతాచ్చ పుష్పనివహార్జిత
 వల్లికఁబోలు వారలన్

నవ్యంబంట కవిత్వమంట విమలా
 నందానుసంధాయితౌ
 కావ్యంబంట, యిదెల్ల పామరుల వా
 క్పాండిత్యమే శాక, నీ
 దీవ్యన్నామ ముహుర్ముహుస్మరణ సం
 దీప్తాఖిలానందధా
 నీవ్యోమంబున నివ్వి మిణ్ణురులునొనె?
 దేవ! విశ్వేశ్వరా!

- 0 -

పట-18,	గతేర్థ దాతే పరిమండమందం
జాంతివతి-	గర్భంతి యశ్చాశ్చి కాంక్షేమాః॥
కర్మాణమ్,	అవశ్యతో (ః) పత్వమివేదుషిణం
పాతవిః	తవ్యర్వరీ గౌరివ హంకరోతి:

రెండు సవరణలు :-

(పుట-18, ఎఱుపింతింతంత. పుట-20, త్రైలోకానుపమ.)

మరి వలుకులు

మొత్తం ఈ మాటనాడుగు పద్యాల్లోనూ ఏ ఒక్కటి మీ మనస్సులో విరిచినా, ఈ వా ప్రయత్నం సఫలం అయినట్టే. మీకు రెండురూపాయలూ గిట్టుబాటు అయినట్టే.

వీటిలో—నంక్రాంతి పద్యాలను 1872లో: సిరిమల్లి పద్యాలను 1875లో రాశాను. 28-2-1878 నుంచి ఆడపాదరసా శృంగార శ్రీకంఠం ముక్తకాలను రాస్తూ వచ్చాను. ఈ లెక్కవి చూచినప్పుడు 'కవితా గంగా ప్రవాహంతో' వీటికో పుస్తకంగా దేశాన్ని ముంచెత్తే ప్రమాదం నావల్ల లేదు. ఈ పమ్మకం కూడా ఏర్పడిందోయేమో, ఈ పుస్తక ప్రచురణకి అయోచితంగా శతదా సహకరించిన సర్వశ్రీ ఏ.హెచ్. లక్ష్మీనరసింహ మూర్తి, దనేకుల వేంకటేశ్వరరావు, కె. వేంకట్రావు, ఎమ్. రామారావు, శ్రీమతి చారుమతి గార్లకు నేనెంతయినా కృతజ్ఞుణ్ణి.

శృంగార శ్రీకంఠంలో గంగ, శివుడు-ఇద్దరూ తెలుపు. పార్వతి గౌరవర్ణం. దీనికి సూచకంగా కవరుపేజీ రెండువంతులు తెలుపు, ఒక వంతు పుప్పొడి రంగూ వేయించమని నుంచి అయిదీయా ఇచ్చిన అయ్యలీదీ రామ మోహనరావు గారికి ఆలోచనాభివందనలు

ఈ పుస్తక ప్రచురణకి నన్ను శతబోరి సాహసింప జేసినమిత్రుడు ఘంటా నాగేశ్వరరావు. ఇతడే పూనుకోకపోతే ఇప్పట్లో ఇది ఇలా వెలుగు చూపేది కాదు. ఇది నిజం. శ్రేయోఽభి వృద్ధిరస్తు ఇత్యాశీః.

స్వామీ: (పుట-18): తద్రాయితమూర్తి (పుట-19)—వీటిలో అకారంతో యతి వెయ్యడం, హమావిమృశతు (పు-48) ఈనాటికైనా (పు-48) వంటి ప్రయోగాలు చెయ్యడం ఇదంతా కావాలి లేనట్లన్నే, ఈ సాహసానికి ఓంకవ్యురను.

గుంటూరు.

19-12-81

